

Hellstrøm
FLYGEL & PIANO
OSLO ETBL 1946

SE OG PRØV ET RIKT UTVALG NYE OG BRUKTE
FLYGLER OG PIANOER

Steingraeber & Söhne

C. BECHSTEIN

(<http://hellstrompiano.no/>)

(<http://klassiskmusikk.com>)

MENY

LISA BATIASHVILI

Publisert: 02.10.2018

Lisa Batiashvili (<http://lisabatiashvili.com/>) er med sine 39 år en av musikkverdenens mest anerkjente fiolinister. Hun spiller ved Nobelpriskonserten i Stockholm 8. desember.

TEKST ANNA FRANINI

FOTO SAMMY HART / DEUTSCHE GRAMMOFON

Oversatt fra engelsk av Mona Levin

Batiashvili ble født i Tblisi, men umiddelbart etter Sovjetunionens fall i 1991, reiste hun og familien til Tyskland hvor de har bodd siden. For foreldrene, som var musikere, var det klart at en begavelse som hennes ikke kunne blomstre i asken av et land som Georgia. Landet er rikt på talent, men utarmet gjennom tiår av sovjet- propaganda. Valg av studiesteder ble München og Hamburg, og i 1995 vant hun internasjonal anerkjennelse som den yngste deltager noen sinne i den internasjonale Jean Sibelius fiolinkonkurransen. Konkurransen har gitt oppreisning til flere kunstnere fra det tidligere Sovjetunionen, som vinneren av 1980-utgaven, Viktoria Mullova.

Æresdoktorat i Helsinki

Batiashvili er svært begeistret for Nord-Europa. Hennes bånd til denne delen av verden ble styrket i juni da hun fikk et æresdoktorat fra Universitetet for kunst i Helsinki.

– Etter seieren i den finske konkurransen gjestet jeg ofte landet. Nå har jeg fått mange venner der. Jeg liker nordiske mennesker. De er seriøse og hjertelige. Folk er litt sjenerte og holder følelsene inne, men når de åpner opp er de ekstremt varme. Og det er så mye talent der. Jorma Panulas dirigentklasse er fremragende; de orkesterdirigentene som kommer ut av denne institusjonen er så forskjellige, og det viser i hvilken grad Panula respekterer hver individuelle personlighet. Han er svært sokratiske, i den forstand at han henter ut det beste av alle uten å prakke sin egen personlighet på noen.

8. desember gjester Lisa Batiashvili Stockholm som solist med Stockholmsfilharmonien ved årets Nobelpriskonsert. Dirigent er amerikaneren Karina Canellakis. Kan denne kvinneandelen for anledningen være et svar på sex-trakasseringen som har skandalisert Nobels litteraturpris?

Riktig sted til riktig tid

Fiolinistens tanker vender tilbake til Sibelius-konkurransen som var startskuddet for hennes karriere.

– Det hele var som et eventyr. Jeg deltok på alvor, men fordi jeg visste at alle de andre var eldre var jeg så sikker på ikke å komme til finalen at jeg var uforberedt på siste prøve. Men det gikk bra for meg. Jeg husker en veldig ung Sakari Oramo som dirigerte orkesteret. Senere ble han en viktig profesjonell partner for meg, sier Batiashvili, og forteller om hvordan denne opplevelsen lærte henne betydningen av å treffe de riktige menneskene på det riktige tidspunkt.

– Selv om du må arbeide hardt, er det som teller mest å arbeide hardt med de riktige menneskene. Du må ha støtte fra dem som tror på deg. Du kommer ikke langt alene. Det samme gjelder din manager. Riktig manager er av avgjørende.

Hun bor dels i Frankrike og dels i Tyskland sammen med sin mann (oboisten Francois Leleux) og deres to barn, 14 og 10 år gamle. Av samme grunn unngår hun lange turneer i dette stadiet av sitt liv.

– Jeg har kontrakter til 2021, men man må være fleksibel og klar for plutselige forandringer hvis det private eller profesjonelle livet krever det.

«Sovjetsystemet var redselsfullt»

Hun har fremdeles Georgia i sitt hjerte: – Det er et lite land som hele tiden sliter for å bevare sin identitet. Et spesielt land, gammelt, men magnetisk. Når man reiser dit, føler man et behov for å komme tilbake så fort som mulig. Jeg forsøker å støtte den unge generasjonen georgiske kunstnere. Landet mangler stabilitet. Sant nok var utdannelsessystemet svært godt i Sovjet-fasen. Barn begynte tidlig med musikkundervisning, og studiene var solide. Når det er sagt, så var vi også avsondret fra resten av verden. Jeg var heldig med min fiolinist-far som kunne reise på turné og komme tilbake med historier som hvordan det var utenfor jernteppet. De fleste fikk ingen informasjon. De med sterkt temperament led under disse forholdene. De kjempet for å overleve i et sånt fengsel.

På spørsmålet om hun har lest Svetlana Aleksievičs bøker, som forfatteren fikk Nobelprisen for i 2015, svarer hun at hun gjerne vil.

– Men det er så smertefullt å lese om all elendigheten i Sovjettiden. Jeg lider. Jeg er glad for at det finnes forfattere som Aleksievič som sprer kunnskap og henter frem slikt som Europa ikke vet så mye om. Fremdeles er det ikke klart for alle hvor skadelig kommunismen var. For mye er ennå ikke avdekket, det ligger i arkivene. Sovjetsystemet var redselsfullt.

Forståelig nok er dette er tema Batiashvili er sterkt opptatt av. I det siste har hun turnert med boken *The Eighth Life* av georgieren Nino Haratiashvili i kofferten. Boken er en familiesaga som spenner over seks generasjoner fra 1900 og til i dag, og finner sted i Georgia, Moskva, London og Berlin.

Film om Nurejev

Batiashvili har en meget travel timeplan. Hun har en eksklusiv kontrakt med Deutsche Grammophon og samarbeider med de største musikk institusjonene i verden. Nå samarbeider hun også med skuespilleren og regissøren Ralph Fiennes (*Schindlers Liste, Den engelske pasienten*) om en spesiell om film som handler om en danser.

– Det er mitt første prosjekt innen filmens verden. Jeg opplever Fiennes som høyst profesjonell, og med en forbløffende personlighet – svært følsom.

Danseren er Rudolf Nurejev og filmen er basert på Julie Kavanaghs Rudolf Nureyev: *The Life*. Dramaet fokuserer på omstendighetene rundt danserlegendens avhopping i 1961. Gabrielle Tana er coprodusent på prosjektet. Rollelisten omfatter den russiske danseren Oleg Ivenko (som Nurejev) så vel som Sergej Polunin, med koreografi av Johan Kobborg.

På spørsmålet om hvor mye tid Batiashvili bruker på å øve, svarer hun at det handler mer om kvaliteten enn om antall timer. – Siden jeg har familie, kan jeg ikke studere og øve like mye som jeg pleide. Som kompensasjon, har jeg lært meg effektivitet. En ting er sikkert: Jeg liker går ikke på scenen uten å være helt og holdent forberedt.

Legg igjen en kommentar

Logget inn som Gratis klassiskmusikk (<http://klassiskmusikk.com/wp-admin/profile.php>). Logg ut? (http://klassiskmusikk.com/wp-login.php?action=logout&redirect_to=http%3A%2F%2Fklassiskmusikk.com%2Flisa-batiashvili%2F&_wpnonce=b8986646e4)